

NATURAL ORIGINS

Πρώθηση της επιχειρηματικότητας μεταξύ των νέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο, με επίκεντρο το εμπόριο φυσικών προϊόντων

Συστάσεις πολιτικής: Μετανάστες και μετανάστευση

Αριθμός έργου: 2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License. You are free to share and adapt the material as long as you provide proper attribution, do not use the material for commercial purposes, and distribute your contributions under the same license.

TAYTOTHTA

NATURAL ORIGINS

3

Πακέτο εργασίας:	5
Συμφωνία επιχορήγησης αριθ:	2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524
Ακρωνύμιο:	NaturalOrigins
Τίτλος:	Promoting Entrepreneurship among Young People with Migrant Background, focusing on the Trade of Natural Products
URL:	www.naturalorigins.eu
Ημερομηνία έναρξης:	01/05/2023
Διάρκεια:	18 μήνες
ΕΤΑΙΡΟΙ	
DOUMAG LTD	Κύπρος
EUROPEAN GRANTS INTERNATIONAL ACADEMY SRL	Ιταλία
Dalhena Association	Ισπανία
Karadokya Egitim ve Arastirma Dernegi	Τουρκία
MD BRAINNOVATION CONSULTING SINGLE MEMBER COMPANY	Ελλάδα
KONNEKTABLE TECHNOLOGIES LIMITED	Ιρλανδία

Περίληψη

Οι Συστάσεις πολιτικής του έργου " Promoting Entrepreneurship among Young People with Migrant Background, focusing on the Trade of Natural Products " εξετάζουν τις πολύπλευρες προκλήσεις και ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ιταλία, την Ιρλανδία και την Ισπανία. Αν και κάθε σύντομη αναφορά εστιάζει στο μοναδικό πλαίσιο της αντίστοιχης χώρας, υπογραμμίζουν συλλογικά την κρίσιμη ανάγκη για ενισχυμένες στρατηγικές ένταξης, νομικές και κανονιστικές βελτιώσεις και ισχυρότερη συνεργασία της ΕΕ για την αποτελεσματική υποστήριξη των μεταναστών. Τα ενημερωτικά σημειώματα υπογραμμίζουν τη σημασία της αντιμετώπισης της ένταξης, της πρόσβασης σε υπηρεσίες και της κοινωνικής συνοχής, παράλληλα με την αξιοποίηση της οικονομικής συμβολής των μεταναστών για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης σε όλα αυτά τα έθνη.

NATURAL ORIGINS

Πίνακας περιεχομένων

Συνοπτική παρουσίαση	4
Εισαγωγή	6
Κύπρος	7
Ελλάδα	10
Τουρκία.....	14
Ιταλία.....	18
Ισπανία.....	22
Ιρλανδία.....	25
Τελικό συμπέρασμα	30
Παράρτημα Ι: Παραπομπές	31

5

NATURAL ORIGINS

Εισαγωγή

Η μετανάστευση παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις και ευκαιρίες για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ιταλία και την Ισπανία, καθώς η κάθε χώρα αντιμετωπίζει μοναδικές συνθήκες λόγω της γεωγραφικής της θέσης, του ιστορικού της πλαισίου και των κοινωνικοοικονομικών της συνθηκών. Αυτά τα ενημερωτικά δελτία πολιτικής έχουν ως στόχο να παράσχουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης της μετανάστευσης σε κάθε χώρα, προσδιορίζοντας βασικές προκλήσεις, όπως τα εμπόδια ένταξης, η πρόσβαση σε υπηρεσίες και η κοινωνική ένταξη, καθώς και ευκαιρίες, όπως η συμβολή στην αγορά εργασίας και ο πολιτιστικός εμπλουτισμός. Τα ενημερωτικά σημειώματα χρησιμεύουν ως κρίσιμος πόρος για τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών φορέων, των ΜΚΟ και της ΕΕ, προσφέροντας εφαρμόσιμες συστάσεις για τη βελτίωση της ένταξης και της ευημερίας των μεταναστών, συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνικοοικονομική και δημογραφική ευημερία κάθε χώρας.

6

Συνοπτική παρουσίαση

Οι συστάσεις πολιτικής για την Κύπρο αφορούν τις κρίσιμες προκλήσεις και ευκαιρίες που παρουσιάζει η τρέχουσα μεταναστευτική και προσφυγική κρίση. Με τη στρατηγική γεωγραφική της θέση, η Κύπρος αποτελεί βασική πύλη εισόδου στην Ευρώπη για τους μετανάστες και τους αιτούντες άσυλο. Το παρόν ενημερωτικό σημείωμα υπογραμμίζει την ανάγκη για ολοκληρωμένες στρατηγικές ένταξης, βελτιωμένα νομικά πλαίσια και ενισχυμένη συνεργασία με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την αποτελεσματική υποστήριξη των μεταναστών στις νέες τους πατρίδες.

7

Εισαγωγή

Ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων ασύλου στην Κύπρο μπορεί να αποδοθεί στη γεωγραφική της θέση, καθώς αποτελεί πύλη εισόδου στην Ευρώπη για τους μετανάστες και τους αιτούντες άσυλο που προέρχονται από τη Μέση Ανατολή, την Αφρική και την Ασία. Το ακροατήριο του παρόντος Δελτίου Πολιτικής περιλαμβάνει τόσο διεθνείς οργανώσεις προσφύγων και μεταναστών, όσο και εκείνες που δραστηριοποιούνται ειδικά στην Κύπρο. Ο κύριος στόχος αυτού του Δελτίου Πολιτικής είναι να ενημερώσει τις Οργανώσεις Προσφύγων και Μεταναστών για την τρέχουσα κατάσταση της μεταναστευτικής κρίσης στην Κύπρο και να αναδείξει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες και οι μετανάστες. Επιπρόσθετα, στοχεύει στην προώθηση ευκαιριών προσαρμογής στις νέες τους πατρίδες.

Ιστορικό

Η στρατηγική θέση της Κύπρου την έχει καταστήσει σημαντικό μεταναστευτικό κόμβο, με ανθρώπους που προέρχονται από διάφορες χώρες και περιοχές. Ιστορικά, η Κύπρος έχει δει κύματα μετανάστευσης λόγω της εγγύτητάς της με τις γειτονικές χώρες και του ρόλου της ως πύλης εισόδου στην Ευρώπη. Η γεωγραφική θέση του νησιού στα νότια της χερσονήσου της Ανατολίας και δυτικά των συριακών ακτών έχει οδηγήσει σε μεταναστευτικές ροές από αυτές τις περιοχές. Σύριοι, Λιβανέζοι και Παλαιστίνιοι έχουν αναζητήσει καταφύγιο στην Κύπρο λόγω των συνεχιζόμενων συγκρούσεων στις χώρες καταγωγής τους. Επιπλέον, μετανάστες από την Αίγυπτο έχουν επίσης χρησιμοποιήσει την Κύπρο ως σημείο διέλευσης για να φτάσουν στην Ευρώπη. Δεδομένου ότι η Κύπρος είναι διαιρεμένη σε δύο μέρη, την ελληνορθόδοξη Κυπριακή Δημοκρατία με πλειοψηφία και την Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου με μουσουλμανικό πληθυσμό, το νησί έχει επίσης βιώσει μετανάστευση μεταξύ αυτών των δύο περιοχών. Άνθρωποι και από τις δύο πλευρές έχουν μετακινηθεί διαμέσου της νεκρής ζώνης για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης, της οικογενειακής επανένωσης ή για να ξεφύγουν από τις συγκρούσεις.

Αυτή η αύξηση των αιτήσεων πολιτικού ασύλου και η άφιξη ασυνόδευτων ανηλίκων στην Κύπρο έχουν δημιουργήσει σημαντικές προκλήσεις για τη χώρα. Ως ένα σχετικά μικρό κράτος με περιορισμένους πόρους και δυνατότητες, η Κύπρος έπρεπε να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη ζήτηση για υπηρεσίες και στήριξη των αιτούντων άσυλο. Η πλειονότητα των αιτούντων άσυλο

στην Κύπρο προέρχεται από χώρες που βιώνουν συγκρούσεις και πολιτική αστάθεια, όπως η Συρία, η Ινδία, το Μπαγκλαντές και το Πακιστάν. Αυτό αναδεικνύει τους παράγοντες ώθησης που ωθούν τους ανθρώπους να αναζητήσουν καταφύγιο στην Κύπρο. Η γεωγραφική θέση της χώρας ως το ανατολικότερο κράτος μέλος της ΕΕ παίζει επίσης ρόλο, καθώς χρησιμεύει ως πύλη εισόδου για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες που εισέρχονται στην Ευρώπη.

Το νομικό πλαίσιο που διέπει τα ζητήματα μετανάστευσης περιλαμβάνει τον νόμο περί αλλοδαπών και μετανάστευσης του 1952, ο οποίος ρυθμίζει πτυχές της παραμονής τους στο εθνικό έδαφος, συμπεριλαμβανομένης της εισόδου και της ενδεχόμενης αναχώρησης. Το 2017, το Κοινοβούλιο ενέκρινε τροποποίηση του νόμου αυτού, εναρμονίζοντάς τον με το διεθνές δίκαιο και την ευρωπαϊκή οδηγία 2014/36/ΕΕ για τους εποχικούς εργαζομένους, καθώς και την ευρωπαϊκή οδηγία 2014/66/ΕΕ για τις ενδοεταρικές μεταφορές. Ο κυπριακός νόμος για τους πρόσφυγες (2000) ενίσχυσε την προστασία αυτής της κατηγορίας. Η εν λόγω νομοθεσία ορίζει το δικαίωμα πρόσβασης των προσφύγων στην εκπαίδευση και, ειδικότερα, προβλέπει την πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος στην περίπτωση των ανηλίκων και τη δυνατότητα απόκτησης αναγνωρισμένων σχολικών πιστοποιητικών και διπλωμάτων ή/και πτυχίων στην περίπτωση των προσφύγων που έχουν συμπληρώσει τη νόμιμη ηλικία.

Ανάλυση του θέματος

Οι τρόποι και τα μέσα για την ενίσχυση του θετικού ρόλου της μετανάστευσης έχουν επισημανθεί σε πολλές εκθέσεις και ψηφίσματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, ιδίως στο πρόσφατο ψήφισμα 2124 (2016), στο ψήφισμα 2006 (2015) και στο ψήφισμα 1972 (2014). Η Ευρώπη αντιμετωπίζει ένα πρόβλημα γήρανσης. Μακροπρόθεσμα αυτό θα επιβαρύνει τις δυνατότητες της Ευρώπης ως παγκόσμιου παίκτη και, σύμφωνα με τις τρέχουσες δημογραφικές προβλέψεις, θα επηρεάσει όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Η μετανάστευση μπορεί να συμβάλει στην εξισορρόπηση της επιβάρυνσης από τη γήρανση και στην υποστήριξη της αναγκαίας αύξησης της παραγωγικότητας - αλλά η μετανάστευση μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης της Ευρώπης μόνο σε κάποιο βαθμό. Όλα αυτά απαιτούν την κατάλληλη πολιτική απάντηση. Η Ευρώπη θα πρέπει να ενισχύσει γρήγορα την ικανότητα διάσωσης, ανθρωπιστικής βοήθειας και ένταξης. Πέρα από το δυσβάσταχτο ανθρώπινο και κοινωνικό κόστος για τους μετανάστες, το κόστος της μη ενσωμάτωσης θα μπορούσε να είναι σημαντικό για την Ευρώπη και τους πολίτες της. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες, ιδίως τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμετωπίζουν ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε διάφορους τομείς της οικονομίας, όπως η γεωργία, οι κατασκευές, η φιλοξενία, η εστίαση, η πληροφορική και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, οι οποίες καλύπτονται εν μέρει από το εργατικό δυναμικό των μεταναστών. Οι μετανάστες είναι επίσης πιο πρόθυμοι να αναλάβουν τις θέσεις εργασίας που δεν είναι ελκυστικές για τον ντόπιο πληθυσμό, ιδίως σε τομείς όπως η καθαριότητα, η εστίαση και οι οικιακές εργασίες για τις γυναίκες και οι γεωργικές εργασίες, οι κατασκευές και οι ημειδικευμένες θέσεις εργασίας στη μεταποίηση για τους άνδρες. Η μετανάστευση παρέχει σημαντικές δυνατότητες για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα. Οι μετανάστες ενδιαφέρονται πολύ για τη δημιουργία εμπορικών δεσμών με τις χώρες προέλευσής τους και μοιράζονται καινοτόμες ιδέες με τις ιδιωτικές εταιρείες σχετικά με το πώς να καλύψουν τα κενά στην αγορά και πώς να επωφεληθούν καλύτερα από τις υπάρχουσες ευκαιρίες.

Συστάσεις πολιτικής

1. Σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής και των οργανώσεων των μεταναστών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μετανάστες δεν θα αντιμετωπίζουν ακραία νομικά και διοικητικά εμπόδια, τα οποία πολύ συχνά τους αναγκάζουν να εισέλθουν στην παραοικονομία, όπου μπορούν να πέσουν θύματα εκμετάλλευσης και να βιώσουν βία και κακοποίηση.
2. Είναι υψηλής προτεραιότητας να επιδιωχθεί η άμεση προσαρμογή των μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας υποδοχής, καθώς τις περισσότερες φορές οι νεοαφιχθέντες μετανάστες αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες στην εξεύρεση εργασίας από ό,τι οι εγκατεστημένοι μετανάστες, καθώς στερούνται των γλωσσικών δεξιοτήτων της χώρας υποδοχής, αντιμετωπίζουν προβλήματα με την αναγνώριση των πτυχίων τους, είναι συχνά υπερεξειδικευμένοι και έρχονται σε ανταγωνισμό με τους γηγενείς, οι οποίοι, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, έχουν προτεραιότητα στην απασχόληση έναντι των μεταναστών.
3. Η εργατική νομοθεσία θα πρέπει να περιλαμβάνει μια απλουστευμένη διαδικασία για ειδικευμένους εργαζόμενους των οποίων τα προσόντα ανταποκρίνονται στις οικονομικές ανάγκες της ευρωπαϊκής αγοράς. Όσον αφορά τους τομείς απασχόλησης χαμηλής ειδίκευσης- ο τομέας αυτός ρυθμίζεται πολύ ανεπαρκώς σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, ιδίως σε σχέση με την απασχόληση οικιακών βοηθών. Θα ήταν σημαντικό να αναπτυχθούν κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα για την απασχόληση μεταναστών σε τέτοιου είδους θέσεις εργασίας.
4. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην κατάσταση των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων. Συχνά αντιμετωπίζουν διοικητικούς περιορισμούς στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ιδίως στην αυτοαπασχόλησή τους.

Συμπέρασμα

Σε αυτό το Δελτίο Πολιτικής, υπάρχει μια σύνοψη της πρόσφατης κατάστασης της μεταναστευτικής κρίσης στην Κύπρο. Υπάρχει επίσης μια άποψη των αναγκών και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη σε σχέση με την κρίση αυτή. Τέλος, υπάρχουν κάποιες συστάσεις για δράση προς τις Οργανώσεις Μεταναστών ως μια προσπάθεια να διασφαλιστεί ότι οι μετανάστες και οι πρόσφυγες θα προσαρμοστούν εύκολα στις νέες τους πατρίδες. Στο πλαίσιο αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου, αναφερόμαστε επίσης στα οφέλη της ολιστικής και δυναμικής προσέγγισης της μετανάστευσης, καθώς οι μετανάστες μπορούν να ενισχύσουν τις τοπικές και εθνικές οικονομίες, να αντικαταστήσουν τους ντόπιους σε πολλαπλές θέσεις εργασίας και να δώσουν ζωή στις νέες τους χώρες.

Συνοπτική παρουσίαση

Το παρόν σύντομο δελτίο πολιτικής έχει ως στόχο να ρίξει φως στην τρέχουσα κατάσταση των μεταναστών στην Ελλάδα, υπογραμμίζοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και η ελληνική κοινωνία, καθώς και τις πιθανές ευκαιρίες και για τους δύο. Παρέχει εφαρμόσιμες συστάσεις για τη βελτίωση της ένταξης των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία, εξασφαλίζοντας αμοιβαία οφέλη.

10

Εισαγωγή

Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης στα νοτιοανατολικά σύνορα της Ευρώπης, έχει επηρεαστεί σημαντικά από τις πρόσφατες μεταναστευτικές κινήσεις. Η χώρα χρησιμεύει ως ένα από τα κύρια σημεία εισόδου για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες που εισέρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τη Μέση Ανατολή, την Αφρική και την Ασία. Από τον Δεκέμβριο του 2023, η Ελλάδα φιλοξενεί πάνω από 100.000 μετανάστες, με την πλειονότητα αυτών να προέρχεται από τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Ιράκ. Σύμφωνα με το νομικό τους καθεστώς, το 40% είναι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, το 30% είναι αιτούντες άσυλο και το υπόλοιπο 30% είναι οικονομικοί μετανάστες.

Το παρόν ενημερωτικό σημείωμα αποσκοπεί στην ενημέρωση των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών φορέων, των ΜΚΟ και της ΕΕ, σχετικά με τις τρέχουσες προκλήσεις και ευκαιρίες που παρουσιάζει η μετανάστευση στην Ελλάδα. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η μακρά ιστορία της μετανάστευσης στην Ελλάδα, τόσο ως χώρα υποδοχής όσο και ως χώρα αποστολής, καθώς και η πρόσφατη οικονομική κρίση της, η οποία έχει επηρεάσει την ικανότητά της να διαχειρίζεται την εισροή μεταναστών.

Ιστορικό

Η Ελλάδα έχει βιώσει σημαντικές αφίξεις μεταναστών, ιδίως μετά την έναρξη του συριακού εμφυλίου πολέμου το 2011. Τα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης της χώρας, ιδίως στα νησιά του Αιγαίου, έχουν υπερφορτωθεί, με αποτέλεσμα τον υπερπληθυσμό και τις ανεπαρκείς συνθήκες διαβίωσης. Παρά τις προσπάθειες για τη διαχείριση αυτών των προκλήσεων, η Ελλάδα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ζητήματα που σχετίζονται με την ένταξη, την πρόσβαση σε υπηρεσίες και την κοινωνική συνοχή.

Ανάλυση του θέματος

Η κατάσταση των μεταναστών στην Ελλάδα παρουσιάζει προκλήσεις και ευκαιρίες.

Προκλήσεις:

- *Καταπόνηση των πόρων:* Σύμφωνα με έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης (EAM) για το 2020, η εισροή μεταναστών έχει επιβαρύνει σημαντικά τους δημόσιους πόρους, ιδίως στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης. Η έκθεση

υπογραμμίζει την ανάγκη αύξησης της χρηματοδότησης και βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ των εθνικών και τοπικών αρχών, ώστε να διασφαλιστεί η παροχή επαρκών υπηρεσιών τόσο για τους μετανάστες όσο και για την κοινότητα υποδοχής.

- **Κοινωνική ενσωμάτωση:** Πολλοί μετανάστες αντιμετωπίζουν δυσκολίες ένταξης στην ελληνική κοινωνία λόγω γλωσσικών εμποδίων, πολιτισμικών διαφορών και περιορισμένης πρόσβασης σε ευκαιρίες απασχόλησης. Το ποσοστό ανεργίας μεταξύ των μεταναστών είναι σημαντικά υψηλότερο από εκείνο των γηγενών Ελλήνων, όπως επισημαίνεται σε πρόσφατη ενημέρωση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Το ενημερωτικό σημείωμα τονίζει τη σημασία της επένδυσης στη γλωσσική κατάρτιση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και στοχευμένων προγραμμάτων απασχόλησης για τη διευκόλυνση της ένταξης των μεταναστών στην αγορά εργασίας.
- **Άνοδος του αντιμεταναστευτικού συναισθήματος:** Η οικονομική κρίση και οι κοινωνικές προκλήσεις που συνδέονται με τη μετανάστευση συνέβαλαν στην άνοδο του αντιμεταναστευτικού αισθήματος και της ξеноφοβίας σε ορισμένα τμήματα της ελληνικής κοινωνίας. Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) έχει καταγράψει την αύξηση των εγκλημάτων μίσους και των πρακτικών διακρίσεων με στόχο τους μετανάστες στην Ελλάδα. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που συνδυάζει μέτρα επιβολής του νόμου, εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού και πρωτοβουλίες που προωθούν την κοινωνική ένταξη και τον διαπολιτισμικό διάλογο.

Ευκαιρίες:

- **Συμβολή στην αγορά εργασίας:** Οι μετανάστες έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε συγκεκριμένους τομείς όπως η γεωργία, ο τουρισμός και η φροντίδα, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για την ελληνική οικονομία. Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τονίζει την ανάγκη για πολιτικές που διευκολύνουν την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων των μεταναστών, επιτρέποντάς τους να συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στην αγορά εργασίας.
- **Πολιτιστικός εμπλουτισμός:** Οι μετανάστες φέρνουν πολιτιστική ποικιλομορφία και δυναμισμό στην ελληνική κοινωνία, προωθώντας την καινοτομία και τις κοινωνικές ανταλλαγές. Αυτό επισημαίνεται σε έκθεση της Πλατφόρμας Διαπολιτισμικού Διαλόγου του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία ενθαρρύνει την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και εκτίμησης ως βασικού παράγοντα για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και των κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς.
- **Δημογραφική ισορροπία:** Η μετανάστευση μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος της γήρανσης του πληθυσμού στην Ελλάδα, συμβάλλοντας σε μια πιο ισορροπημένη δημογραφική δομή. Όπως επισημαίνεται σε πρόσφατη μελέτη του Ταμείου Πληθυσμού των Ηνωμένων Εθνών (UNFPA), οι αποτελεσματικές πολιτικές ένταξης μπορούν να διασφαλίσουν ότι η μετανάστευση θα συμβάλει θετικά στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ευημερία της Ελλάδας.

Συστάσεις πολιτικής

1) Ενίσχυση των προγραμμάτων ένταξης:

Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων ένταξης με στόχο τη νεολαία, τις γυναίκες και άλλες ευάλωτες ομάδες, εστιάζοντας σε:

- Εκπαίδευση στην ελληνική γλώσσα για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και της πρόσβασης στις υπηρεσίες.
- Κατάρτιση για την απασχόληση και βοήθεια για την τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας για τη σύνδεση των μεταναστών με τις διαθέσιμες ευκαιρίες απασχόλησης.
- Προγράμματα πολιτιστικών ανταλλαγών για την προώθηση της κατανόησης και της κοινωνικής συνοχής μεταξύ των μεταναστών και της κοινότητας υποδοχής.

Διερεύνηση συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και χρηματοδότησης από την ΕΕ για τη στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής αυτών των προγραμμάτων.

2) Ενίσχυση των διαδικασιών ασύλου και υποδοχής:

- Ενθαρρύνετε τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα κέντρα υποδοχής, εξασφαλίζοντας επαρκή αποχέτευση, υγειονομική περίθαλψη και πρόσβαση σε βασικές ανάγκες, όπως περιγράφεται στην οδηγία της ΕΕ για τις συνθήκες υποδοχής.

3) Προώθηση της κοινωνικής συνοχής:

- Υλοποίηση πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, όπως εργαστήρια, κοινοτικές εκδηλώσεις και εκστρατείες στα μέσα ενημέρωσης που προωθούν την ανεκτικότητα και την κατανόηση.
- Ενθαρρύνετε την ελληνική κυβέρνηση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη ρητορική μίσους και τις πρακτικές διακρίσεων, υποστηρίζοντας τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια όλων των ατόμων, όπως τονίζεται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

4) Αξιοποίηση της στήριξης της ΕΕ:

- Ενθαρρύνετε την Ελλάδα να αξιοποιήσει ενεργά τα κονδύλια της ΕΕ που είναι διαθέσιμα για:
  - Συγχρηματοδότηση προγραμμάτων ένταξης μεταναστών.
  - Επενδύσεις στην ανάπτυξη υποδομών σε περιοχές με υψηλό μεταναστευτικό πληθυσμό, όπως η στέγαση και οι εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης.
- Υποστήριξη για μια πιο δίκαιη κατανομή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη της ΕΕ για την ελάφρυνση του βάρους της Ελλάδας, όπως προτείνεται στο Νέο Σύμφωνο της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο.

NATURAL ORIGINS

Συμπέρασμα

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων και η αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζει η μετανάστευση στην Ελλάδα απαιτεί μια μακροπρόθεσμη και ολιστική προσέγγιση. Αυτή περιλαμβάνει στοχευμένες εθνικές πολιτικές, αποτελεσματική συνεργασία με την ΕΕ και συνεχείς προσπάθειες για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και ένταξης. Μέσω αυτών των προσπαθειών, η Ελλάδα μπορεί να επιτύχει μια πιο βιώσιμη και θετική προσέγγιση στη διαχείριση της μετανάστευσης, προς όφελος τόσο των μεταναστών όσο και της κοινότητας υποδοχής.

Περίληψη:

Το παρόν σύντομο δελτίο πολιτικής εξετάζει βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση στην Τουρκία, δίνοντας έμφαση στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τις τρέχουσες μεταναστευτικές τάσεις. Καθώς η Τουρκική Δημοκρατία διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, οι συστάσεις που παρέχονται αποσκοπούν στη βελτίωση των στρατηγικών ένταξης, των μηχανισμών στήριξης των προσφύγων και στην ευθυγράμμιση των πολιτικών με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ. Η διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης και βιώσιμης προσέγγισης της μετανάστευσης δεν θα ωφελήσει μόνο τα εμπλεκόμενα άτομα, αλλά θα συμβάλει και στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας.

Εισαγωγή:

Η μετανάστευση αποτελεί κρίσιμο ζήτημα στην Τουρκία, με σημαντικές επιπτώσεις στην κοινωνική συνοχή και την οικονομική ανάπτυξη. Η στρατηγική γεωγραφική θέση της Τουρκίας την έχει καταστήσει σημαντικό παράγοντα στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Το παρόν σύντομο δελτίο πολιτικής έχει ως στόχο να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που συνδέονται με τη μετανάστευση, περιγράφοντας βασικές συστάσεις για την ενίσχυση των υφιστάμενων πολιτικών. Απευθύνεται σε υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, κυβερνητικούς φορείς και ενδιαφερόμενους που εμπλέκονται στη διαμόρφωση στρατηγικών για τη μετανάστευση.

Από την άποψη της σχέσης μετανάστευσης-ανάπτυξης, η Τουρκία θεωρείται σήμερα τόσο χώρα προορισμού όσο και χώρα προέλευσης μεταναστών. Ως εκ τούτου, τόσο η κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των προσφύγων και των νόμιμων μεταναστών όσο και οι δεσμοί μεταξύ της Τουρκίας και των Τούρκων πολιτών που ζουν στο εξωτερικό και της διασποράς είναι εξαιρετικά σημαντικοί στο τουρκικό πλαίσιο. Ενώ η αποτελεσματική ενσωμάτωση των μεταναστών στην τουρκική οικονομία είναι σημαντική για την ανάπτυξη, η συμβολή των Τούρκων πολιτών που ζουν στο εξωτερικό και της διασποράς στην ανάπτυξη της Τουρκίας μέσω των δικτυακών τους σχέσεων, οι επιπτώσεις αυτών των δικτύων στις σχέσεις μεταξύ της Τουρκίας και των χωρών υποδοχής, καθώς και άλλοι παράγοντες όπως τα εμβάσματα είναι εξίσου σημαντικοί στη σχέση μετανάστευσης-ανάπτυξης.

Κατά την τελευταία δεκαετία, η κύρια προσέγγιση της Τουρκίας στη σχέση μετανάστευσης-ανάπτυξης και οι σχετικές πολιτικές επικεντρώθηκαν σε τέσσερις τομείς, δηλαδή στην ευαίσθητη μετανάστευση-προσέλκυση ταλέντων και απόκτηση δεξιοτήτων, αξιοποίηση των ικανοτήτων και των δικτύων των Τούρκων πολιτών στο εξωτερικό και τη διασπορά, κοινωνικοοικονομική εναρμόνιση των προσφύγων στην Τουρκία και αποτελεσματική διακυβέρνηση και συνεργασία για τη μετανάστευση-ανάπτυξη και την εξομάλυνση των αρνητικών επιπτώσεων της παράνομης και υπερβολικής μετανάστευσης.

Ιστορικό:

Η Τουρκία έχει βιώσει σύνθετες μεταναστευτικές τάσεις λόγω γεωπολιτικών παραγόντων, με αποτέλεσμα την παρουσία ενός ποικιλόμορφου μεταναστευτικού πληθυσμού. Οι πρόσφατες εξελίξεις αναδεικνύουν την ανάγκη για αποτελεσματικές πολιτικές που να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ένταξης, της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την υγειονομική περίθαλψη και της κοινωνικής ένταξης. Η ενότητα "Ιστορικό" παρέχει λεπτομερή επισκόπηση αυτών των ζητημάτων, υποστηριζόμενη από σχετικά δεδομένα και στατιστικά στοιχεία.

15

Η μετανάστευση στην Τουρκία έχει διαμορφωθεί από διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των γεωπολιτικών δυναμικών και των ανθρωπιστικών κρίσεων. Οι πρόσφατες εξελίξεις έχουν αναδείξει την ανάγκη για ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των ποικίλων αναγκών των μεταναστών. Τα δεδομένα και οι στατιστικές υπογραμμίζουν την κλίμακα της μετανάστευσης και τη σημασία αποτελεσματικών πολιτικών αντιδράσεων.

Ανάλυση του θέματος:

Το τμήμα ανάλυσης εξετάζει τον αλληλένδετο χαρακτήρα των μεταναστευτικών προκλήσεων και ευκαιριών. Διερευνά τον τρόπο με τον οποίο διαπλέκονται ζητήματα όπως η ένταξη, η κοινωνική συνοχή και οι οικονομικές συνεισφορές. Εξετάζονται ιδέες από τις πολιτικές της ΕΕ, τονίζοντας τη σημασία της ευθυγράμμισης των εθνικών στρατηγικών με τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία μιας πιο εναρμονισμένης προσέγγισης στη διαχείριση της μετανάστευσης.

Συστάσεις πολιτικής:

Για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που εντοπίστηκαν, το παρόν τμήμα προσφέρει συστάσεις πολιτικής που μπορούν να αναληφθούν. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ολοκληρωμένων στρατηγικών ένταξης που εστιάζουν στην εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και τις ευκαιρίες απασχόλησης. Επισημαίνονται οι μηχανισμοί στήριξης των προσφύγων, τονίζοντας την ανάγκη για συνεργατικές προσπάθειες με διεθνείς εταίρους. Όλες οι συστάσεις έχουν σχεδιαστεί ώστε να ευθυγραμμίζονται με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις μοναδικές ανάγκες και το πλαίσιο της Τουρκίας.

1. Η περαιτέρω προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ενσωμάτωσης των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των περίπου 4 εκατομμυρίων Σύρων υπό προσωρινή προστασία στην Τουρκία, θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα της χάραξης μεταναστευτικής και αναπτυξιακής πολιτικής το 2021. Αυτό όχι μόνο θα συμβάλει στη συνολική ανάπτυξη καθώς και στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη της Τουρκίας, αλλά θα βελτιώσει επίσης την ευημερία των κοινοτήτων των μεταναστών και την κοινωνική συνοχή της κοινωνίας. Η βελτίωση των υπηρεσιών υποστήριξης των επιχειρήσεων για τις μεταναστευτικές επιχειρήσεις, καθώς και οι πρωτοβουλίες επανακατάρτισης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων των μεταναστευτικών κοινοτήτων θα πρέπει επίσης να αποτελέσουν σημαντικές κατευθύνσεις πολιτικής το 2021. Η μείωση της άτυπης απασχόλησης και η ενθάρρυνση της επίσημης απασχόλησης των μεταναστών θα είναι

ζωτικής σημασίας για την κοινωνικοοικονομική τους ένταξη καθώς και για τη συνολική συμβολή τους στην τουρκική οικονομία. Μέσω ενός μεγάλου χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ έργου (Enhancer) που προωθεί την επιχειρηματικότητα, το ICMPD παρέχει στήριξη στην Τουρκία για τις εργασίες στον τομέα της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των Σύρων υπό προσωρινή προστασία.

2. Για την προσέλκυση διεθνών ταλέντων, θα είναι σημαντικό να αναπτυχθούν πολιτικές για τη διαχείριση της μετανάστευσης εργατικού δυναμικού σύμφωνα με τα μέτρα προστασίας της υγείας βραχυπρόθεσμα. Για το σκοπό αυτό, θα είναι ζωτικής σημασίας για την Τουρκία να καθορίσει τις ομάδες-στόχους μεταναστών σύμφωνα με τη στρατηγική της για τη νόμιμη μετανάστευση και να αναπτύξει τα απαραίτητα σχέδια και πολιτικές για την προσέλκυση αυτών των ομάδων.
3. Για να αντιμετωπιστεί η αποξένωση και η γκετοποίηση των μεταναστών στους αστικούς χώρους, οι δημόσιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της οργάνωσης των δημόσιων χώρων και των δημόσιων εκδηλώσεων, πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα που διευκολύνουν την ένταξη και την κινητικότητα των μεταναστευτικών ομάδων. Αυτό θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις, οι κοινότητες των μεταναστών εργάζονται σε θέσεις εργασίας που δεν τους επιτρέπουν την τηλεργασία, αυξάνοντας τους κινδύνους για την υγεία που σχετίζονται με την απασχόλησή τους.

Επιπλέον, απαιτείται μια ολιστική και πολυμερής προσέγγιση, προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών κεντρικών και τοπικών φορέων, ώστε να διευκολυνθεί η ανάπτυξη βιώσιμης, τεκμηριωμένης και ευαίσθητης στην ανάπτυξη μεταναστευτικής πολιτικής. Το ICMPD εστιάζει συγκεκριμένα στην αύξηση της θεσμικής γνώσης και στη διαμόρφωση μεταναστευτικών πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη την τοπική δυναμική, διατηρώντας παράλληλα ανοιχτό διάλογο με τους φορείς σε κεντρικό επίπεδο. Καθώς η σύνδεση μετανάστευσης και ανάπτυξης είναι ένα πολυεπίπεδο θέμα και ζητά τη συμμετοχή πολλών φορέων, είναι ζωτικής σημασίας να συγκεντρωθούν όλα τα σχετικά μέρη στο ίδιο τραπέζι. Αυτό από μόνο του αποτελεί πρόκληση και ευκαιρία στον τομέα της μετανάστευσης και της ανάπτυξης.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της μετανάστευσης στην Τουρκία, προτείνονται οι ακόλουθες συστάσεις:

1. Εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών ένταξης για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών.
2. Βελτίωση της πρόσβασης των μεταναστευτικών πληθυσμών σε βασικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης.
3. Ενίσχυση της συνεργασίας με τους εταίρους της ΕΕ για την ευθυγράμμιση των μεταναστευτικών πολιτικών με τα διεθνή πρότυπα.
4. Προώθηση της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης και της πολυμορφίας για την προώθηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς.

NATURAL ORIGINS

Συμπέρασμα:

Εν κατακλείδι, η παρούσα σύντομη έκθεση πολιτικής υπογραμμίζει τη σημασία της εφαρμογής αποτελεσματικών μεταναστευτικών πολιτικών για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας. Με την υιοθέτηση των παρεχόμενων συστάσεων, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση ενός πιο περιεκτικού και υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τους μετανάστες, εξασφαλίζοντας την επιτυχή ένταξή τους στην τουρκική κοινωνία. Η αντιμετώπιση των πολύπλοκων ζητημάτων που σχετίζονται με τη μετανάστευση στην Τουρκία είναι απαραίτητη για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της βιώσιμης ανάπτυξης. Με την εφαρμογή των συνιστώμενων πολιτικών και στρατηγικών, η Τουρκική Δημοκρατία μπορεί να δημιουργήσει ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς για τους μετανάστες, συμβάλλοντας στη συνολική ευημερία της κοινωνίας.

Συνοπτική παρουσίαση

18

Η μετανάστευση στην Ιταλία παρουσιάζει προκλήσεις και ευκαιρίες, με αξιοσημείωτο αντίκτυπο στην οικονομία, την κοινωνία και τη δημογραφική δυναμική. Ενώ υπάρχουν ζητήματα όπως οι μη ασφαλείς θαλάσσιες αφίξεις, τα γλωσσικά εμπόδια και οι πολιτικές συζητήσεις, οι μετανάστες συμβάλλουν σημαντικά στην αγορά εργασίας, στην πολιτιστική ποικιλομορφία και στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς, το σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δίνει έμφαση στην εκπαίδευση, την εκμάθηση γλωσσών και την ισότιμη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη. Για την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων, συνιστώνται ολοκληρωμένα προγράμματα γλωσσικής και πολιτιστικής ένταξης, στοχευμένες πρωτοβουλίες ανάπτυξης δεξιοτήτων και προσβάσιμες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Επιπλέον, η συνεργασία με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα και των ΜΚΟ, είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή ένταξη.

Εισαγωγή

Το θέμα της μετανάστευσης είχε πάντα μεγάλη σημασία για την Ιταλία, δεδομένης της άμεσης σύνδεσής της με τη θάλασσα και της κεντρικής της θέσης στην Ευρώπη. Μετά από μια σταθερή αύξηση στη δεκαετία του 2010, η πανδημία Covid-19 επιβράδυνε τη ροή για να ξαναρχίσει αμέσως μετά το τέλος των περιορισμών. Επιπλέον, η ρωσική επιθετικότητα κατά της Ουκρανίας το 2022 οδήγησε σε εισροή προσφύγων ρεκόρ. Αν και η προσοχή του κοινού επικεντρώνεται συχνά στους νεοαφιχθέντες μετανάστες, αυτοί αντιπροσωπεύουν μόνο ένα μικρό μέρος του συνολικού μεταναστευτικού πληθυσμού. Τα φαινόμενα αυτά εφιστούν την προσοχή στις κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και νομοθετικές συνέπειες που συνεπάγονται. Το παρόν ενημερωτικό δελτίο πολιτικής απευθύνεται, επομένως, σε φορείς χάραξης πολιτικής, μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση πολιτικών που σχετίζονται με τη μετανάστευση, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και τη στέγαση στην Ιταλία. Οι συστάσεις που παρέχονται έχουν ως στόχο να καθοδηγήσουν τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων στην εφαρμογή στρατηγικών χωρίς αποκλεισμούς που ενισχύουν τη συνολική ένταξη των μεταναστών, συμβάλλοντας στην κοινωνικοοικονομική και δημογραφική ευημερία της χώρας.

Ιστορικό

Μεταξύ 2010 και 2023 ο μόνιμος πληθυσμός στην Ιταλία μειώθηκε κατά 840.000 άτομα (-1,4 %). Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, η τάση της παρουσίας αλλοδαπών (+1,2 εκατομμύρια, +31,6 %) αντιστάθμισε εν μέρει τη συνεχή μείωση του πληθυσμού με ιταλική υπηκοότητα. Το 2020, τα μέτρα για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της πανδημίας Covid-19 επηρέασαν σημαντικά τη μετανάστευση από και προς το εξωτερικό, οδηγώντας σε μείωση των μεταναστευτικών ροών. Στη συνέχεια, η Ιταλία είδε αύξηση της παρουσίας αλλοδαπών εκτός ΕΕ.

Την 1η Ιανουαρίου 2023, υπήρχαν 3,7 εκατομμύρια πολίτες τρίτων χωρών με άδεια κανονικής διαμονής στην Ιταλία. Περίπου το 30% των πολιτών εκτός ΕΕ (1,1 εκατομμύριο) προέρχονται από χώρα της Ασίας- το 30,5% (1 εκατομμύριο) έχουν την υπηκοότητα αφρικανικής χώρας. Με λίγο πάνω από 1 εκατομμύριο κατοίκους (21,5% του συνολικού αριθμού των αλλοδαπών που είναι παρόντες), η ρουμανική κοινότητα αντιπροσωπεύει την εθνική κοινότητα με τον μεγαλύτερο αριθμό κατοίκων. Η μαροκινή και η αλβανική κοινότητα (και οι δύο με περίπου 420.000 κατοίκους αντιπροσωπεύουν τις δύο μεγαλύτερες κοινότητες εκτός ΕΕ.

Η αύξηση των μεταναστευτικών ροών το 2023 σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη οφείλεται επίσης στην ουκρανική κρίση. Από τον Φεβρουάριο του 2023, περίπου 170.000 Ουκρανοί πρόσφυγες εισήλθαν στην Ιταλία. Η ουκρανική συλλογικότητα, ξεπερνώντας την κινεζική, κατατάσσεται τρίτη σε αριθμό παρουσιών μετά την μαροκινή και την αλβανική.

Ανάλυση του θέματος

Η μετανάστευση στην Ιταλία αποτελεί πηγή προκλήσεων και ευκαιριών. Κύριες προκλήσεις:

- Η Ιταλία υπήρξε σημαντικό σημείο εισόδου για τους μετανάστες που έφταναν μέσω θαλάσσης, συχνά υπό μη ασφαλείς συνθήκες,
- Η ενσωμάτωση των μεταναστών στην ιταλική κοινωνία δημιουργεί προκλήσεις που σχετίζονται με τα γλωσσικά εμπόδια (τα οποία είναι λιγότερα για τους μετανάστες που έφτασαν στην Ιταλία πριν από την ηλικία των 15 ετών και εκπαιδεύτηκαν στη χώρα), τις πολιτισμικές διαφορές και, κατά συνέπεια, την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την απασχόληση,
- Η μετανάστευση αποτελεί αμφιλεγόμενο ζήτημα στην ιταλική πολιτική, με συζητήσεις σχετικά με την κατάλληλη αντίδραση, τους συνοριακούς ελέγχους και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Βασικές ευκαιρίες:

- Οι μετανάστες αποτελούν πλεονέκτημα στην αγορά εργασίας, ιδίως σε τομείς με ελλείψεις εργατικού δυναμικού και έλλειψη ειδικών ικανοτήτων. Η συμβολή τους μπορεί να επηρεάσει θετικά την οικονομική ανάπτυξη. Υπάρχουν 2,4 εκατομμύρια αλλοδαποί εργαζόμενοι στην Ιταλία, που αντιστοιχούν στο 10,3% του συνόλου των απασχολουμένων,
- Η υιοθέτηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας μπορεί να επιφέρει κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, προωθώντας την καινοτομία και τη δημιουργικότητα στην κοινωνία,
- Η Ιταλία αντιμετωπίζει δημογραφικές προκλήσεις, όπως η γήρανση του πληθυσμού και τα χαμηλά ποσοστά γεννήσεων. Η μετανάστευση μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτών των δημογραφικών ανισοροπιών.

Ο αντίκτυπος των μεταναστευτικών ζητημάτων και παροχών στην Ιταλία είναι αμοιβαία ενισχυτικός. Η επιτυχής ενσωμάτωση αντιμετωπίζει οικονομικές και δημογραφικές ανησυχίες,

ενώ οι πολιτικές αποφάσεις διαμορφώνουν το πλαίσιο στο οποίο πραγματοποιείται η ενσωμάτωση.

Όπως αναφέρεται στο *σχέδιο δράσης για την ένταξη και την ενσωμάτωση 2021-2027* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο τρόπος αντιμετώπισης των παραπάνω ζητημάτων είναι η προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης χωρίς αποκλεισμούς σε όλα τα στάδια, από την πρώιμη παιδική ηλικία έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με έμφαση στην ταχεία αναγνώριση των προσόντων και της απόκτησης της γλώσσας. Τα ταμεία της ΕΕ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην παροχή στήριξης για τις πρωτοβουλίες αυτές.

Στόχος είναι να ενισχυθούν οι προοπτικές απασχόλησης και να διευκολυνθεί η αναγνώριση των δεξιοτήτων, εξασφαλίζοντας την πλήρη εκτίμηση της συμβολής των μεταναστευτικών κοινοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση των γυναικών. Η επίτευξη ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης για άτομα που έχουν γεννηθεί εκτός ΕΕ αποτελεί προτεραιότητα, καθώς και η διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τη χρήση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Plus, του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης και του Invest EU για τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών για επαρκή και οικονομικά προσιτή στέγαση. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στην ανταλλαγή εμπειριών σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την αντιμετώπιση των στεγαστικών προκλήσεων, την καταπολέμηση των διακρίσεων στην αγορά κατοικίας και την αντιμετώπιση του διαχωρισμού.

Συστάσεις πολιτικής

1. Γλωσσικές ικανότητες

- Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων γλωσσικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης που να ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των μεταναστών, με έμφαση στην εκπαίδευση από την πρώιμη παιδική ηλικία και συνεχή υποστήριξη σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης,
- Προώθηση πρωτοβουλιών που διευκολύνουν την αναγνώριση των προσόντων που αποκτούν οι μετανάστες, ενισχύοντας την πρόσβασή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εξειδικευμένη κατάρτιση,
- Ανάπτυξη εξειδικευμένων γλωσσικών μαθημάτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες διαφόρων ομάδων μεταναστών (π.χ. πρόσφυγες, οικονομικοί μετανάστες, φοιτητές).

2. Ενσωμάτωση εργασίας και εκπαίδευσης

- Εντοπισμός των τομέων που αντιμετωπίζουν ελλείψεις εργατικού δυναμικού και συνεργασία με τις βιομηχανίες για τη δημιουργία στοχευμένων προγραμμάτων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ευκαιριών απασχόλησης για τους μετανάστες,
- Δημιουργία συμπράξεων μεταξύ της κυβέρνησης, του ιδιωτικού τομέα και των ΜΚΟ για την παροχή προγραμμάτων καθοδήγησης, επαγγελματικής κατάρτισης και μαθητείας, ενισχύοντας την απασχολησιμότητα των μεταναστών,

- Να δοθεί προτεραιότητα σε πρωτοβουλίες που ενισχύουν ειδικά τις γυναίκες μετανάστριες, αντιμετωπίζοντας τα εμπόδια στην απασχόληση και την εκπαίδευση μέσω στοχευμένων προγραμμάτων στήριξης.
- 3. Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης**
- Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης για άτομα που έχουν γεννηθεί εκτός ΕΕ, με την εξάλειψη των γραφειοκρατικών εμποδίων και την παροχή γλωσσικής υποστήριξης,
  - Ανάπτυξη εκστρατειών ευαισθητοποίησης για την ενημέρωση των μεταναστών σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και τα δικαιώματά τους, με έμφαση στη μητρική και αναπαραγωγική υγεία.
- 4. Πρωτοβουλίες στέγασης**
- Αξιοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Plus, για τη στήριξη πρωτοβουλιών προσιτής στέγασης για τους μετανάστες,

Συμπέρασμα

Το πολύπλοκο μεταναστευτικό τοπίο της Ιταλίας απαιτεί μια ολοκληρωμένη και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζει η μετανάστευση. Η ιστορική θέση της χώρας ως θαλάσσια πύλη εισόδου, σε συνδυασμό με τα πρόσφατα γεωπολιτικά γεγονότα, όπως η ουκρανική κρίση, υπογραμμίζει την ανάγκη για προσαρμοστικές πολιτικές. Οι συστάσεις πολιτικής που ορίζονται σε αυτό το σύντομο κείμενο έχουν ως στόχο να καθοδηγήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τις ΜΚΟ και τα ενδιαφερόμενα μέρη στη διαμόρφωση στρατηγικών που προωθούν την ένταξη των μεταναστών. Δίνοντας προτεραιότητα στις γλωσσικές δεξιότητες, στην εργασιακή και εκπαιδευτική ένταξη, στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και σε πρωτοβουλίες για τη στέγαση, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας, η Ιταλία μπορεί να επωφεληθεί από το δυναμικό του πολύπλευρου πληθυσμού της.

Συνοπτική παρουσίαση

Η μετανάστευση είναι ένα πολιτικό ζήτημα που έχει επιφέρει προκλήσεις και ευκαιρίες. Στην Ισπανία, η μετανάστευση έχει επιφέρει ραγδαίες αλλαγές στο δημογραφικό και υγειονομικό προφίλ του πληθυσμού, με επιπτώσεις στην ανάπτυξη πολιτικών και προγραμμάτων για την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών ενός πιο ποικιλόμορφου πληθυσμού. Η ενίσχυση του συστήματος υγείας για την εξυπηρέτηση ενός πιο ποικιλόμορφου πληθυσμού απαιτεί βαθιά γνώση του ετερογενούς μεταναστευτικού πληθυσμού της Ισπανίας, ιδίως εκείνων που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις.

Εισαγωγή

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η Ισπανία έχει γίνει σημαντικός προορισμός για τους μετανάστες. Η μετανάστευση είναι ένα πολυεπίπεδο ζήτημα δημόσιας πολιτικής που απαιτεί συνεργασία μεταξύ των δημόσιων συστημάτων για τη διαχείριση της υγείας, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής συμμετοχής, των δημόσιων δαπανών, της δημόσιας ασφάλειας και άλλων. Στο πλαίσιο της διάστασης της υγείας, η μετανάστευση είναι ένα πολύπλευρο ζήτημα. Η διεθνής ανθρώπινη κινητικότητα συνεπάγεται αλλαγές στην επιδημιολογία των ασθενειών και στην υγεία του πληθυσμού. Αυτό απαιτεί αναθεώρηση και ενίσχυση των συστημάτων υγείας ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες υγείας. Για την ενημέρωση αυτής της διαδικασίας απαιτούνται επιστημονικά στοιχεία σχετικά με έναν ολοένα και πιο ποικιλόμορφο πληθυσμό.

Ιστορικό

Οι μετανάστες αποτελούν πάνω από το 10% του μόνιμου πληθυσμού της Ισπανίας και η Ισπανία έχει γίνει μια από τις σημαντικότερες χώρες μετανάστευσης στην Ευρώπη. Οι κορυφαίες ομάδες μεταναστών (εκτός ΕΕ) στην Ισπανία είναι οι Μαροκινοί (714.221), οι Εκουαδοριανοί (212.970), οι Κολομβιανοί (172.368), οι Κινέζοι (164.555), οι Βούλγαροι (140.206) και οι Βολιβιανοί (126.421).

Υπολογίζεται ότι υπάρχουν 600.000 μετανάστες χωρίς χαρτιά στην Ισπανία, ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην ΕΕ, παρά τις ευνοϊκές διαδικασίες νομιμοποίησης, πολιτογράφησης και οικογενειακής επανένωσης. Στην Ισπανία, οι οικονομικοί μετανάστες είναι η ομάδα που έχει λάβει τη μεγαλύτερη προσοχή από πλευράς πολιτικής και έρευνας.

Ανάλυση του θέματος

Οι άνθρωποι που μεταναστεύουν είναι υγιείς συνεισφέροντες στην κοινωνία, αλλά η εμπειρία της μετανάστευσης επηρεάζει την υγεία σε πολλαπλά επίπεδα: όσον αφορά τα δικαιώματα υγείας, την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, τον κίνδυνο μολυσματικών ασθενειών και

χρόνιων παθήσεων, την έκθεση σε κακές συνθήκες εργασίας και διαβίωσης και τα επίπεδα εισοδήματος. Οι μετανάστες τείνουν να αντιμετωπίζουν εμπόδια στη χρήση υπηρεσιών υγείας λόγω νομικών και διοικητικών ζητημάτων, διακρίσεων, γλωσσικών διαφορών, μη εξοικείωσης με το σύστημα υγείας και πολιτισμικών πεποιθήσεων ή πρακτικών υγείας.

Επίσης, τα συστήματα υγείας και οι πάροχοι υπηρεσιών υγείας συχνά δεν διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία για τη συμμετοχή των μεταναστευτικών πληθυσμών σε υπηρεσίες προαγωγής, εκπαίδευσης, πρόληψης και θεραπείας της υγείας. Παρά τις προκλήσεις αυτές, τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συστήματα υγείας πρέπει να υποστηρίξουν το δικαίωμα των μεταναστών στην υγεία.

Συστάσεις πολιτικής

Στην παρούσα ενότητα προσφέρουμε διάφορες συστάσεις πολιτικής για τη βελτίωση της υγείας και της πρόσβασης των μεταναστών στην υγεία στην Ισπανία (που μπορούν να επεκταθούν και σε άλλες χώρες της ΕΕ):

1. Διασφάλιση δικαιωμάτων, υποστήριξη της ισότητας και μείωση των εμποδίων στην υγειονομική περίθαλψη:

- Διατήρηση ενός ισχυρού εθνικού συστήματος υγείας με καθολική και δωρεάν πρόσβαση.
- Μείωση των εμποδίων στην πρόσβαση στην περίθαλψη που σχετίζονται με γλωσσικά, πολιτιστικά, οικονομικά, διοικητικά ή άλλα ζητήματα.
- Σχεδιασμός παρεμβάσεων που διδάσκουν πολιτισμικές ικανότητες για τους επαγγελματίες υγείας.
- Εφαρμογή ειδικών μέτρων για την προστασία της υγείας των γυναικών μεταναστριών και εστίαση στη δεύτερη γενιά μεταναστών.

2. Προσαρμογή των προγραμμάτων υγείας στους μεταναστευτικούς πληθυσμούς και προώθηση της χρήσης των υπηρεσιών υγείας:

- Προσαρμογή των προγραμμάτων για ορισμένες ομάδες μεταναστών που έχουν χειρότερα αποτελέσματα στην υγεία.
- Βελτίωση των στοιχείων των ισπανικών περιφερειακών σχεδίων μετανάστευσης (χρήση μεταφραστών, πολιτισμικών διαμεσολαβητών και κοινοτικών επαγγελματιών υγείας...).

3. Προώθηση της ευαισθητοποίησης και αύξηση της ανίχνευσης εισαγόμενων και μολυσματικών ασθενειών σε μεταναστευτικούς πληθυσμούς:

- Ανάπτυξη προγραμμάτων για τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τις αναδυόμενες μολυσματικές ασθένειες και εκείνες που συνδέονται με την ανθρώπινη κινητικότητα.

4. Υποστήριξη πολιτικών υπέρ της απασχόλησης και της επαγγελματικής υγείας:

- Προώθηση της υγείας των ατόμων που πλήττονται από την οικονομική κρίση- παροχή προστασίας για τους ανέργους, τα άτομα με χαμηλά εισοδήματα και τα άτομα που βρίσκονται σε επισφαλείς εργασιακές καταστάσεις.
- Παροχή κινήτρων στις εταιρείες για τη συμμόρφωση με τις καλές συνθήκες εργασίας.

24

6. Υποστήριξη της πρόσβασης σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας και ανάπτυξη πολιτισμικών ικανοτήτων μεταξύ των ιδρυμάτων και των παρόχων ψυχικής υγείας.

Συμπέρασμα

Τα δημογραφικά στοιχεία της Ισπανίας έχουν αλλάξει σε σύντομο χρονικό διάστημα, προκαλώντας προκλήσεις όσον αφορά την κοινωνική ενσωμάτωση, αλλά παρέχοντας ωστόσο την ευκαιρία να υποστηριχθεί η καλή υγεία του πληθυσμού.

Το ισπανικό Εθνικό Σύστημα Υγείας εξακολουθεί να αποτελεί πλεονέκτημα για την παροχή υγειονομικής προστασίας στη μεγάλη πλειονότητα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών. Ωστόσο, απαιτούνται επίσημα δικαιώματα, καθοδήγηση και ηγεσία για τον τομέα της υγείας προκειμένου να προαχθεί η καλή υγεία ενός πιο ποικιλόμορφου πληθυσμού.

Συνοπτική παρουσίαση

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο πολιτικής εξετάζει τη διασταύρωση της επιχειρηματικής αναβάθμισης και της κοινωνικής ένταξης των νέων μεταναστών στην Ιρλανδία στο πλαίσιο του τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων. Αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες της επιχειρηματικότητας για ενδυνάμωση και ενσωμάτωση, οι συστάσεις που παρουσιάζονται εδώ αποσκοπούν στη δημιουργία ενός στοχευμένου πλαισίου για τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους ενδιαφερόμενους φορείς.

25

Η Ιρλανδία έχει βιώσει σημαντικές δημογραφικές αλλαγές με αυξανόμενο μεταναστευτικό πληθυσμό, ιδίως μεταξύ των νέων. Το παρόν ενημερωτικό δελτίο πολιτικής υποστηρίζει την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της επιχειρηματικής αναβάθμισης στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων για την οικονομική ενδυνάμωση των νέων μεταναστών, την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την προώθηση της πολιτιστικής αλληλεπίδρασης με τις τοπικές κοινότητες.

Οι κατάλληλες συστάσεις θα περιλαμβάνουν την ανάπτυξη προσαρμοσμένων προγραμμάτων επιχειρηματικής κατάρτισης, τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πόρους και αγορές, την προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών μέσω εμπορικών πρωτοβουλιών, ενώ οι προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία θα περιλαμβάνουν προσαρμοσμένες ενότητες κατάρτισης, ψηφιακές πλατφόρμες δικτύωσης, οικονομική στήριξη και εργαλεία διαπολιτισμικών εκδηλώσεων.

Με την υιοθέτηση των συστάσεων, μεθόδων και εργαλείων που περιγράφονται, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα μπορούσαν να συμβάλουν ενεργά στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, με οικονομική ζωντάνια και πολιτισμική ποικιλομορφία, όπου το εμπόριο φυσικών προϊόντων θα μπορούσε να αποτελέσει καταλύτη για ουσιαστική ενσωμάτωση και συνεργασία.

Εισαγωγή

Η Δημοκρατία της Ιρλανδίας έχει βιώσει σημαντικές δημογραφικές αλλαγές τα τελευταία χρόνια, οι οποίες χαρακτηρίζονται από την αύξηση του μεταναστευτικού πληθυσμού, ιδίως μεταξύ των νέων. Καθώς το έθνος αγκαλιάζει την πολιτιστική πολυμορφία, υπάρχει επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες. Στο πλαίσιο αυτό, ο τομέας του εμπορίου φυσικών προϊόντων ξεχωρίζει ως μια πολλά υποσχόμενη οδός για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της πολιτιστικής ενσωμάτωσης.

Ο τομέας του εμπορίου φυσικών προϊόντων, που περιλαμβάνει την καλλιέργεια, τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών και βιοτεχνικών προϊόντων, διαθέτει τεράστιες δυνατότητες. Πέρα από τα οικονομικά οφέλη, ο τομέας αυτός προσφέρει μια μοναδική πλατφόρμα για διαπολιτισμική αλληλεπίδραση, καθώς τα φυσικά προϊόντα συχνά έχουν πλούσια πολιτιστική σημασία. Η αξιοποίηση της επιχειρηματικής αναβάθμισης σε αυτόν τον τομέα μπορεί να

ενδυναμώνει τους νέους μετανάστες, παρέχοντάς τους πολύτιμες δεξιότητες και ενισχύοντας ταυτόχρονα τις πολιτιστικές ανταλλαγές και την αμοιβαία κατανόηση.

Η σημασία αυτής της πρωτοβουλίας εκτείνεται πέρα από την ατομική οικονομική ενδυνάμωση. Με την προώθηση της ποικιλομορφίας στο εμπόριο φυσικών προϊόντων, η Ιρλανδία μπορεί να οικοδομήσει μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς που θα εξυμνεί τον πολιτιστικό πλούτο και θα αγκαλιάζει τη συμβολή των μεταναστών.

Σκοπός του παρόντος ενημερωτικού δελτίου πολιτικής είναι να παρουσιάσει ένα στοχευμένο και εφαρμόσιμο πλαίσιο δράσης για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τις κυβερνητικές υπηρεσίες, τις ΜΚΟ, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου και τους ηγέτες των κοινοτήτων. Επιδιώκει να υποστηρίξει και να καθοδηγήσει την εφαρμογή προγραμμάτων επιχειρηματικής αναβάθμισης στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων για την αντιμετώπιση των ειδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες στην Ιρλανδία. Στοχεύει επίσης στην ενδυνάμωση των νέων μεταναστών παρέχοντας στους νέους μετανάστες τις απαραίτητες επιχειρηματικές δεξιότητες για να ευδοκιμήσουν στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων, προωθώντας έτσι την οικονομική ανεξαρτησία. Ένας άλλος σκοπός είναι η προώθηση της κοινωνικής ένταξης με τη δημιουργία τρόπων για τους νέους μετανάστες να συμμετέχουν ενεργά και να συμβάλλουν στο εμπόριο φυσικών προϊόντων με στόχο την οικοδόμηση της αίσθησης του ανήκειν και της κοινότητας. Η ενθάρρυνση της πολιτιστικής αλληλεπίδρασης θα διευκόλυνε επίσης την ουσιαστική πολιτιστική ανταλλαγή μεταξύ των νέων μεταναστών και των τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο του εμπορίου φυσικών προϊόντων, συμβάλλοντας σε μια πιο διασυνδεδεμένη και κατανοητή κοινωνία. Επίσης, η ενίσχυση των οικονομικών ευκαιριών θα αξιοποιούσε το οικονομικό δυναμικό του τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, προς όφελος τόσο των μεταναστών όσο και της ευρύτερης κοινότητας.

Με την προσαρμογή των πρωτοβουλιών επιχειρηματικής επιμόρφωσης στο εμπόριο φυσικών προϊόντων, η παρούσα σύντομη έκθεση πολιτικής αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αυτών των στόχων και στη συμβολή σε μια ολοκληρωμένη και βιώσιμη προσέγγιση για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της οικονομικής ενδυνάμωσης των νέων μεταναστών στην Ιρλανδία.

Ιστορικό

Όσον αφορά τις μεταναστευτικές τάσεις στην Ιρλανδία, η σημαντική αύξηση του μεταναστευτικού πληθυσμού, ιδίως μεταξύ των νέων, συνέβαλε στην εξέλιξη του δημογραφικού τοπίου της Ιρλανδίας. Οι μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων των νέων ατόμων ηλικίας 15-34 ετών, έχουν διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της οικονομίας σε διάφορους τομείς.

Σίγουρα, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες είναι δύσκολες, ορισμένες από τις οποίες συνιστούν ανισότητες, εμπόδια κοινωνικής ένταξης και δυσκολίες στην αναγνώριση των αλλοδαπών τίτλων σπουδών που θέτουν προκλήσεις για τους νέους μετανάστες. Παρά τις πρόσφατες αναθεωρήσεις της πολιτικής και τις πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για στοχευμένες λύσεις για την ενίσχυση της ένταξης των νέων μεταναστών στην ιρλανδική κοινωνία. Οι πρόσφατες εξελίξεις είναι ελπιδοφόρες και

συνίστανται σε αναθεωρήσεις της πολιτικής, οικονομικές αλλαγές, ενώ η αυξημένη προσοχή στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων παρουσιάζει ευκαιρίες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες. Οι παγκόσμιες προοπτικές για τη μετανάστευση τονίζουν σήμερα τις θετικές συνεισφορές των μεταναστών, προωθώντας ένα ευνοϊκό περιβάλλον για προσαρμοσμένες λύσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, το προτεινόμενο πλαίσιο επιχειρηματικής επιμόρφωσης στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων ξεχωρίζει ως στρατηγική προσέγγιση για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ενδυνάμωση των νέων μεταναστών στην Ιρλανδία.

Ανάλυση του θέματος

Η μετανάστευση συνεπάγεται προκλήσεις και ευκαιρίες στους τομείς των ανισοτήτων στην απασχόληση, της κοινωνικής ένταξης και της αναγνώρισης των προσόντων.

Στον τομέα των ανισοτήτων στην απασχόληση, οι προκλήσεις είναι ότι οι μετανάστες συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης που ανταποκρίνονται στις δεξιότητες και τα προσόντα τους, ενώ η ουσιαστική αναγνώριση των αλλοδαπών προσόντων αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην επαγγελματική ανέλιξη. Οι ευκαιρίες ωστόσο συνδέονται με προγράμματα επιχειρηματικής αναβάθμισης που μπορούν να ενδυναμώσουν τους νέους μετανάστες να δημιουργήσουν τις δικές τους ευκαιρίες απασχόλησης, αντιμετωπίζοντας τις ανισότητες στην ανεργία. Η επιλογή αυτή θα μπορούσε να βοηθήσει στην υπέρβαση των εμποδίων που σχετίζονται με τα προσόντα.

Στην κοινωνική ενσωμάτωση, οι προκλήσεις περιλαμβάνουν γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές που φυσικά εμποδίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση των νέων μεταναστών, οδηγώντας σε απομόνωση και αίσθηση αποκλεισμού. Επίσης, οι προκαταλήψεις και οι διακρίσεις μπορεί να εμποδίσουν την οικοδόμηση ισχυρών κοινωνικών δεσμών εντός των τοπικών κοινοτήτων. Οι κύριες ευκαιρίες από την άλλη πλευρά θα μπορούσαν να είναι ότι τα προγράμματα επιχειρηματικής αναβάθμισης στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων μπορεί να παρέχουν μια πλατφόρμα για πολιτιστικές ανταλλαγές, προωθώντας την κατανόηση μεταξύ των μεταναστών και των τοπικών κοινοτήτων. Περαιτέρω, οι πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς και οι πρωτοβουλίες με γνώμονα την κοινότητα μπορούν να διευκολύνουν την ενσωμάτωση των νέων μεταναστών στον ευρύτερο κοινωνικό ιστό.

Όσον αφορά την αναγνώριση των προσόντων, οι προκλήσεις θα μπορούσαν να αφορούν την έλλειψη αναγνώρισης των προσόντων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό, γεγονός που θα περιορίζει κατά συνέπεια την επαγγελματική ανάπτυξη των νέων μεταναστών. Στην ίδια λογική, η σχετική αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν και εκείνων που ζητούνται στην τοπική αγορά εργασίας θα αποτελούσε πρόκληση για την αποτελεσματική αξιοποίηση. Ωστόσο, η ευθυγράμμιση των επιχειρηματικών προγραμμάτων επιμόρφωσης με τις απαιτήσεις της τοπικής αγοράς θα μπορούσε να αντιμετωπίσει την αναντιστοιχία δεξιοτήτων, ενισχύοντας την απασχολησιμότητα. Επιπλέον, η συνηγορία για τυποποιημένες διαδικασίες και πολιτικές αναγνώρισης, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μπορεί να διευκολύνει την αναγνώριση των ξένων προσόντων.

Οι παραπάνω τομείς είναι σίγουρα αλληλένδετοι και επηρεάζουν ο ένας τον άλλον.

Η επιχειρηματική αναβάθμιση αποτελεί άμεση απάντηση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες στον τομέα της απασχόλησης, καθώς, προωθώντας τη δημιουργία επιχειρήσεων στο πλαίσιο του εμπορίου φυσικών προϊόντων, οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική αυτάρκεια.

Στην κοινωνική ενσωμάτωση και τις πολιτιστικές ανταλλαγές, η επιχειρηματική αναβάθμιση στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων λειτουργεί ως καταλύτης για την κοινωνική ενσωμάτωση, παρέχοντας μια κοινή πλατφόρμα για πολιτιστικές ανταλλαγές. Η επιτυχής ενσωμάτωση επηρεάζει θετικά τη δυναμική της κοινότητας, καταρρίπτοντας παράλληλα τα στερεότυπα και προωθώντας μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς.

Οι πολιτικές της ΕΕ για τη μετανάστευση και οι ιρλανδικές πολιτικές για τη μετανάστευση τονίζουν τη σημασία της κοινωνικής ένταξης και της οικονομικής ενδυνάμωσης των μεταναστών.

Οι εκθέσεις και τα ενημερωτικά δελτία υπογραμμίζουν την ανάγκη για εξατομικευμένες λύσεις που να αντιμετωπίζουν τις μοναδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες, ευθυγραμμιζόμενες με το προτεινόμενο πλαίσιο επιχειρηματικής επιμόρφωσης.

Οι πρωτοβουλίες της ΕΕ επικεντρώνονται στην καθιέρωση τυποποιημένων διαδικασιών αναγνώρισης προσόντων, οι οποίες ευθυγραμμίζονται με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες στην Ιρλανδία, ενώ τα επιχειρηματικά προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων μπορούν να ευθυγραμμιστούν με αυτά τα πρότυπα, συμβάλλοντας στην εναρμόνιση των διαδικασιών αναγνώρισης δεξιοτήτων.

Συνοψίζοντας, οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες στη μετανάστευση συνδέονται στενά μεταξύ τους και το προτεινόμενο πλαίσιο επιχειρηματικής επιμόρφωσης στον τομέα του εμπορίου φυσικών προϊόντων παρέχει μια ολιστική προσέγγιση. Η αντιμετώπιση των ανισοτήτων στην απασχόληση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η υπεράσπιση της αναγνώρισης των προσόντων αποτελούν αλληλένδετες πτυχές που είναι ζωτικής σημασίας για τη συνολική επιτυχία των προσπαθειών ένταξης των νέων μεταναστών στην Ιρλανδία. Οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες της ΕΕ παρέχουν ένα υποστηρικτικό υπόβαθρο για αυτές τις προσπάθειες, τονίζοντας τη σημασία των στρατηγικών χωρίς αποκλεισμούς για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων.

Συστάσεις πολιτικής

Ορισμένες από τις πιο κρίσιμες συστάσεις πολιτικής που πρέπει να ακολουθήσουν περιλαμβάνουν:

1. Προσαρμοσμένα προγράμματα επιχειρηματικής επιμόρφωσης.
2. Συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
3. Η δημιουργία προσιτών χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως επιχορηγήσεις και δάνεια, για τη διευκόλυνση της εισόδου των νέων μεταναστών επιχειρηματιών στο εμπόριο φυσικών προϊόντων θα ήταν ζωτικής σημασίας.

4. Η ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών για τη δικτύωση και την πρόσβαση στην αγορά, ώστε να συνδεθούν οι νέοι μετανάστες επιχειρηματίες με τους ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου, καθώς και η ενσωμάτωση γλωσσικών και πολιτιστικών στοιχείων στα προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση των εμποδίων κοινωνικής ενσωμάτωσης θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διαδικασία.
5. Η αναγνώριση των Skvents για την προώθηση των δεινών είναι επίσης πολύ σημαντική, καθώς και η διοργάνωση διαπολιτισμικών εκδηλώσεων για την προώθηση της οικοδόμησης της κοινότητας και των πολιτιστικών ανταλλαγών.
6. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση για την εκτίμηση του αντίκτυπου του προγράμματος και τη συλλογή συνεχούς ανατροφοδότησης είναι σημαντική για τη διάρκεια και την πρόοδο του πλαισίου στο σύνολό του.
7. Η ευθυγράμμιση των ιρλανδικών πολιτικών με τις οδηγίες της ΕΕ για τη μετανάστευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την επιχειρηματικότητα για την αποτελεσματική συνεργασία είναι επιτακτική ανάγκη.

Αυτές οι συνοπτικές συστάσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ενσωμάτωσης των νέων μεταναστών στην Ιρλανδία, ευθυγραμμιζόμενες με τις οδηγίες της ΕΕ και προωθώντας ένα υποστηρικτικό περιβάλλον.

Συμπέρασμα

Συνοψίζοντας, το παρόν σύντομο δελτίο πολιτικής υπογραμμίζει τη σημασία της αξιοποίησης της επιχειρηματικής κατάρτισης στην Ιρλανδία για την ολιστική ένταξη των νέων μεταναστών. Ο τομέας των φυσικών προϊόντων εξυπηρετεί αυτόν τον σκοπό, αν ληφθούν υπόψη όλα τα δεδομένα. Ο τομέας του εμπορίου φυσικών προϊόντων προσφέρει μια στρατηγική λύση για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ενδυνάμωση των νέων μεταναστών.

Η αναβάθμιση της κατάρτισης αντιμετωπίζει ταυτόχρονα αλληλένδετες προκλήσεις, προωθώντας την απασχόληση και καταρρίπτοντας τους κοινωνικούς φραγμούς. Οι προτεινόμενες συστάσεις πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις οδηγίες της ΕΕ για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την ένταξη και την επιχειρηματικότητα, ενισχύοντας ταυτόχρονα τη συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Φυσικά, η επιτυχής εφαρμογή αυτών των συστάσεων είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Ιρλανδίας, ενώ το προτεινόμενο πλαίσιο συμβάλλει σε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, ποικιλόμορφη και οικονομικά ζωντανή.

Οι συστάσεις που παρουσιάζονται ενδεικτικά περιλαμβάνουν προσαρμοσμένα προγράμματα επιμόρφωσης, συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς, οικονομική στήριξη χωρίς αποκλεισμούς και ψηφιακές πλατφόρμες δικτύωσης.

Στην ουσία, οι συστάσεις αυτές όχι μόνο ενισχύουν τους νέους μετανάστες, αλλά στοχεύουν επίσης στον εμπλουτισμό του κοινωνικοοικονομικού ιστού της Ιρλανδίας.

Τελικό συμπέρασμα

Τα ενημερωτικά δελτία πολιτικής για την Κύπρο, την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ιταλία και την Ισπανία υπογραμμίζουν την ανάγκη υιοθέτησης μιας ολιστικής και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγισης στη διαχείριση της μετανάστευσης. Με την εφαρμογή των συνιστώμενων πολιτικών, όπως η ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων ένταξης, η βελτίωση του νομικού πλαισίου και η ενίσχυση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, οι χώρες αυτές μπορούν να αντιμετωπίσουν τις άμεσες προκλήσεις που θέτει η μετανάστευση. Επιπλέον, αναγνωρίζοντας και αξιοποιώντας τη δυναμική συμβολή των μεταναστών στην οικονομική ανάπτυξη, την πολιτιστική ποικιλομορφία και τη δημογραφική ισορροπία, τα κράτη αυτά μπορούν να εξασφαλίσουν ένα πιο βιώσιμο και ευημερούν μέλλον. Η αποτελεσματική συνεργασία με την ΕΕ και τους διεθνείς εταίρους θα είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη αυτών των στόχων, αναδεικνύοντας τη σημασία της κοινής ευθύνης και της συνεργασίας για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας της μετανάστευσης στην Ευρώπη.

Παράρτημα Ι: Παραπομπές

Aktel, M. και Kaygısız, Ü. (2018). "Türkiye'de Göç Yönetimi", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(2), σ. 579-604.

Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία. (2023). *Εκτιμήσεις πληθυσμού και μετανάστευσης Απρίλιος 2023*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-me/populationandmigrationestimatesapril2023/keyfindings/> [Ημερομηνία πρόσβασης].

CIBER-ESP. (n.d.). *Υποπρόγραμμα για τη μετανάστευση και την υγεία*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://www.ciberesp.es/web/index.php/estrategia-de-investigacion/subprograma-inmigracion-y-saludciberesp-sis-ciberesp/656> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Delgado Rodríguez, M. (2012). "The Biomedical Research Center Network for Epidemiology and Public Health (CIBERESP): an instrument for the promotion and diffusion of high-quality Spanish research", *Gaceta Sanitaria / S.E.S.P.A.S*, 26(5), pp. 393-394.

Direzione Generale dell'Immigrazione e delle Politiche di Integrazione. (2023). *XIII rapporto annuale. Gli stranieri nel mercato del lavoro in Italia*. Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali, Ρώμη.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2020). *Σχέδιο δράσης για την ένταξη και ενσωμάτωση 2021-2027*.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (n.d.). *Μετανάστευση και εσωτερικές υποθέσεις της ΕΕ*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/migration-management-greece_en [Ημερομηνία πρόσβασης].

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (n.d.). *Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας: Μετανάστες επιχειρηματίες*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/supporting-entrepreneurship/migrant-entrepreneurs_en [Ημερομηνία πρόσβασης].

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. (2016). *Μετανάστευση και ΕΕ: Προκλήσεις, ευκαιρίες, ο ρόλος της ΕΤΕπ*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.eib.org/en/publications/migration-and-the-eu-challenges-opportunities-the-role-of-eib> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής της Ελληνικής Δημοκρατίας. (n.d.). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://migration.gov.gr/en/> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Εθελοντές Indigo. (2022). *Η προσφυγική κρίση στην Ελλάδα: Κινδυνεύοντα ταξίδια και σκληρή πραγματικότητα*. 12 Δεκεμβρίου. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.indigovolunteers.org/refugee-crisis> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Ολοκληρωμένη ανθρώπινη ανάπτυξη. (n.d.). *Μεταναστευτικό προφίλ Κύπρου*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://migrants-refugees.va/country-profile/cyprus/> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Διεθνής Οργάνωση Εργασίας. (2020). *Σύριοι πρόσφυγες στην τουρκική αγορά εργασίας*. Μάρτιος. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.ilo.org/ankara/publications/WCMS_738602/lang-en/index.htm [Ημερομηνία πρόσβασης].

ISTAT. (2023). *Cittadini non comunitari in Italia 2022-2023*.

Υπουργείο Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας. (2023). *L'Italia a sostegno dell'Ucraina*.

Ομάδα Πολιτικής Μετανάστευσης. (2019). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.migpolgroup.com/wp-content/uploads/2019/06/A.1.b-1.pdf> [Ημερομηνία πρόσβασης].

ΟΟΣΑ. (n.d.). *SME and Entrepreneurship Policy in Ireland*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.oecd.org/publications/sme-and-entrepreneurship-policy-in-ireland-e726f46d-en.htm> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Κοινοβουλευτική Συνέλευση. (2017). *Η μετανάστευση ως ευκαιρία για την ευρωπαϊκή ανάπτυξη*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=23745&lang=en> [Ημερομηνία πρόσβασης].

ReliefWeb. (2023). *Home for Good? Εμπόδια και ευκαιρίες για τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα*. 22 Φεβρουαρίου. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://reliefweb.int/country/grc> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Δημοκρατία της Τουρκίας. (n.d.). Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.20168375.pdf> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Rechel, B., Mladovsky, P., Devillé, W., Rijks, B., Petrova-Benedict, R., & McKee, M. (Eds.). (2011). *Μετανάστευση και υγεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση*. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Συστημάτων και Πολιτικών Υγείας.

ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΪΑ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ. (n.d.). *Κύπρος*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.unhcr.org/countries/cyprus> [Ημερομηνία πρόσβασης].

ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΪΑ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ. (n.d.). *Greece Factsheet*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.unhcr.org/countries/greece> [Ημερομηνία πρόσβασης].

Παγκόσμια Τράπεζα. (2020). *Η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει χρηματοδότηση για βιώσιμες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις στην Türkiye εν μέσω πανδημίας*. 18 Δεκεμβρίου. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2020/12/18/world-bank-provides-financing-for-viable-micro-and-small-firms-inTürkiye-amid-pandemic> [Ημερομηνία πρόσβασης].